ВТОРНИК, 22 МАЙ,

КОГАТО ЕМИЛ НАПЪХА ГЛАВАТА СИ В СУПНИКА

На този ден в Катхулт имаше супа с месо за обяд. Лина я бе сипала в супника с изрисуваните цветя. Всички седяха около кухненската маса и ядяха супа – особено Емил. Той много обичаше супа и това се чуваше.

– Нужно ли е да сърбаш така? – попита го майка му.

– Иначе няма да ми е сладко – отвърна Емил и всъщност го каза съвсем другояче, но сега няма да му обръщаме внимание на смоландското наречие.

Всички ядоха колкото можаха и накрая супникът се изпразни. Остана само една мъничка, мъничка глътка на дъното. Но тази глътчица Емил я искаше, а единственият начин да се добере до нея беше да напъха цялата си глава в супника. Емил така и направи, а другите чуха как сърба там вътре. Но след това Емил понечи да измъкне главата си и представете си, тя *не можа да излезе*! Беше заседнала! Тогава Емил се изплаши, скочи от мястото си и застана сред кухнята със супника, нахлупен върху главата като голям калпак. Той му закриваше и очите, и ушите. Емил го задърпа и се развика. Лина също се разтревожи.

– Хубавият ни супник! – завайка се тя. – Хубавият ни супник с цветята, сега в какво ще сипваме супата?

Щом като главата на Емил беше в супника, там не можеше да се сипва супа, естествено – това поне ù беше ясно, въпреки че не можеше да проумее доста други неща.

Но майката на Емил мислеше повече за самия Емил.

– Ами сега, как ще измъкнем момчето? Трябва да счупим супника с машата!

– Ти не си с ума си – възпротиви се таткото на Емил. – Та той струва цели четири крони!

– Дайте сега аз да опитам – рече Алфред, който беше силен и сръчен. Той хвана двете дръжки на супника и с всичка сила го вдигна право нагоре – но защо ли? Емил също полетя нагоре. Защото наистина здравата беше заседнал вътре. А сега висеше във въздуха и риташе, за да слезе пак на пода.

– Престани... пусни ме... престани, ти казах! – крещеше той. И Алфред го пусна.

Всички много се натъжиха. Стояха около Емил и си блъскаха главите! Никой не можеше да измисли сигурен начин да измъкнат Емил от супника.

– Гледайте, Емил плаче – обади се малката Ида и посочи с пръстче две големи сълзи, които се процедиха

изпод ръба на супника и бавно се търкулнаха надолу по шията на Емил.

– Изобщо не плача – викна Емил. – Това е супа. Гласът му звучеше наперено, както обикновено, но сигурно не му е било много весело, с главата заседнала в супника... ами ако *никога* вече не можеше да се освободи? Горкият Емил, кога щеше да си сложи пак „шапкътъ“?

На майката на Емил ù дожаля за малкото момченце. Тя отново посегна към машата, за да счупи супника, но таткото каза:

– По никакъв начин! Супникът струва четири крони. По-добре да отидем при доктора в Марианелунд. Той сигурно ще успее да го свали. Освен това взема само по три крони и така ще спестим една крона.

Майката на Емил реши, че идеята е добра. Човек не може всеки ден да спести цяла крона. А колко хубави неща можеха да се купят с нея – може би за малката Ида, която трябваше да си остане вкъщи, докато Емил се вози във файтончето.

Изведнъж всички в Катхулт се разбързаха. Трябваше да издокарат Емил, да го умият и да му облекат най-хубавите дрехи. Но не можеха да го срешат, нито да му изтъркат ушите, макар че беше много належащо. Майка му дори се опита да пъхне показалеца си под ръба на супника, за да поизтрие ушите на Емил, но това за малко не завърши зле, защото и тя заседна в супника.

– Да, да, такива ми ти работи – обади се малката Ида, а татко Антон много се ядоса, въпреки че обикновено беше кротък човек.

– Още някой да иска да заседне в супника? – развика се той. – Хайде, побързайте, че поне да впрегна голямата каруца за сено и да откарам всички от Катхулт при доктора в Марианелунд.

Но майката на Емил дръпна силно и измъкна пръста си.

– Ще ти се размине миенето на ушите, Емиле – каза тя и започна да духа пръста си. Тогава под ръба на супника се видя една доволна усмивка и Емил рече:

– Това е първата истинска полза, която имам от този супник!

Но Алфред вече докара коня с файтончето пред главната стълба и Емил излезе, за да се качи. Изглеждаше много спретнат с раирания си празничен костюм, черните ботинки и супника – е, супникът наистина му придаваше малко необичаен вид, но нали беше красив и

изписан с цветя, та почти приличаше на модерна лятна шапка. Имаше само един недостатък – че прекалено много закриваше очите на Емил.

И ето, че бяха готови да потеглят за Марианелунд.

– Да се грижите добре за Ида, докато ни няма! – извика майката на Емил. Тя седеше на предната седалка до таткото на Емил. На задната седалка бе седнал Емил със супника. А до него лежеше „шапкътъ“ му. Нали трябваше да сложи нещо на главата си, когато се прибират. Добре, че се сети навреме!

– Какво да приготвя за вечеря? – изкрещя Лина тъкмо когато потегляше колата.

– Каквото намериш – провикна се майката на Емил. – Сега мисля за по-важни неща!

– Супа с месо, тогава – каза Лина. Но в същия миг зърна нещо шарено, което изчезна зад завоя на пътя, и си спомни как стоят нещата. Обърна се тъжно към Алфред и малката Ида:

– Ще трябва да се задоволим с кървавица и сланина – рече тя.

Емил няколко пъти бе ходил в Марианелунд. Много обичаше да седи високо на впряга и да следи как се вие пътят, да оглежда стопанствата, покрай които минаваха, и децата, които живееха в тези стопанства, и кучетата, които лаеха край оградите, и конете и кравите, които пасяха по ливадите. Но сега не му беше толкова весело. Този път седеше със супника, нахлупен над очите,

и виждаше само малка частица от ботинките си. През цялото време трябваше да пита татко си: „Сега къде сме? Отминахме ли вече палачинковата къща? Скоро ли ще стигнем до свинчовата къща?“

Емил измисляше имена на всички стопанства край пътя. Палачинковата къща се наричаше така, защото веднъж, когато Емил минаваше оттам, две дебели дечица от стопанството стояха до оградата и ядяха палачинки. А свинчовата къща получи името си от едно весело прасе, което Емил понякога чешеше по гърба.

Но сега Емил седеше мрачен и не виждаше нито палачинки, нито весели прасенца, та няма защо да се чудим, че само врънкаше:

– Сега къде сме? Няма ли скоро да пристигнем в Марианелунд?

Чакалнята на доктора беше претъпкана, когато Емил

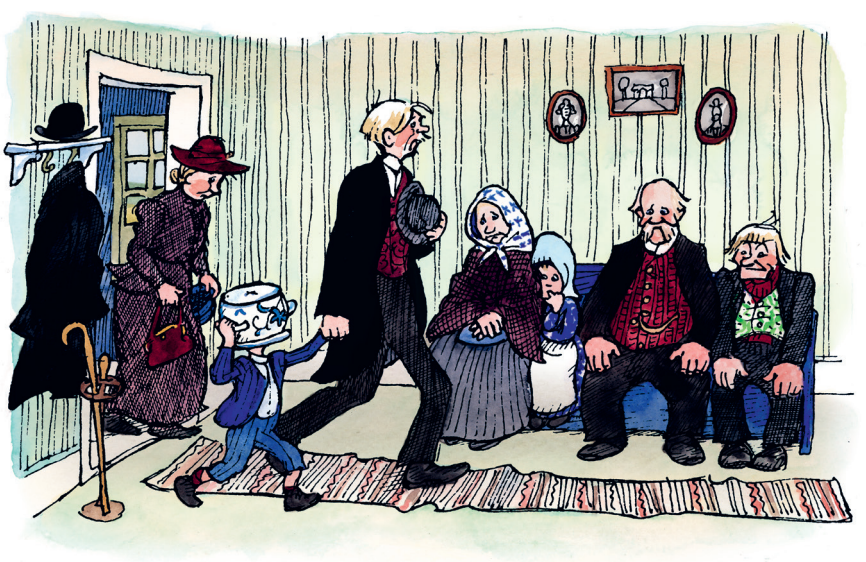

влезе със своя супник. Всички веднага много го съжалиха. Разбраха, че това е същинско нещастие. Само един дребен зъл дядка се разсмя колкото му глас държеше, сякаш беше нещо много весело да заседнеш в супник.

– Хо-хо-хо! – хилеше се дядката. – Да не са ти измръзнали ушите, момче?

– Не – отговори Емил.

– Тъй ли! Ами тогава защо си нахлупил този калпак? – попита дядката.

– За да не ми измръзнат ушите! – отвърна Емил. И той можеше да бъде духовит, макар да беше малък.

После пуснаха Емил при доктора, а докторът никак не му се смя. Само каза:

– Добър ден, добър ден! Какво търсиш ти там вътре?

Емил не можеше да види доктора, но все пак трябваше да го поздрави и затова се поклони много дълбоко, заедно със супника на главата. Изведнъж нещо издрън-

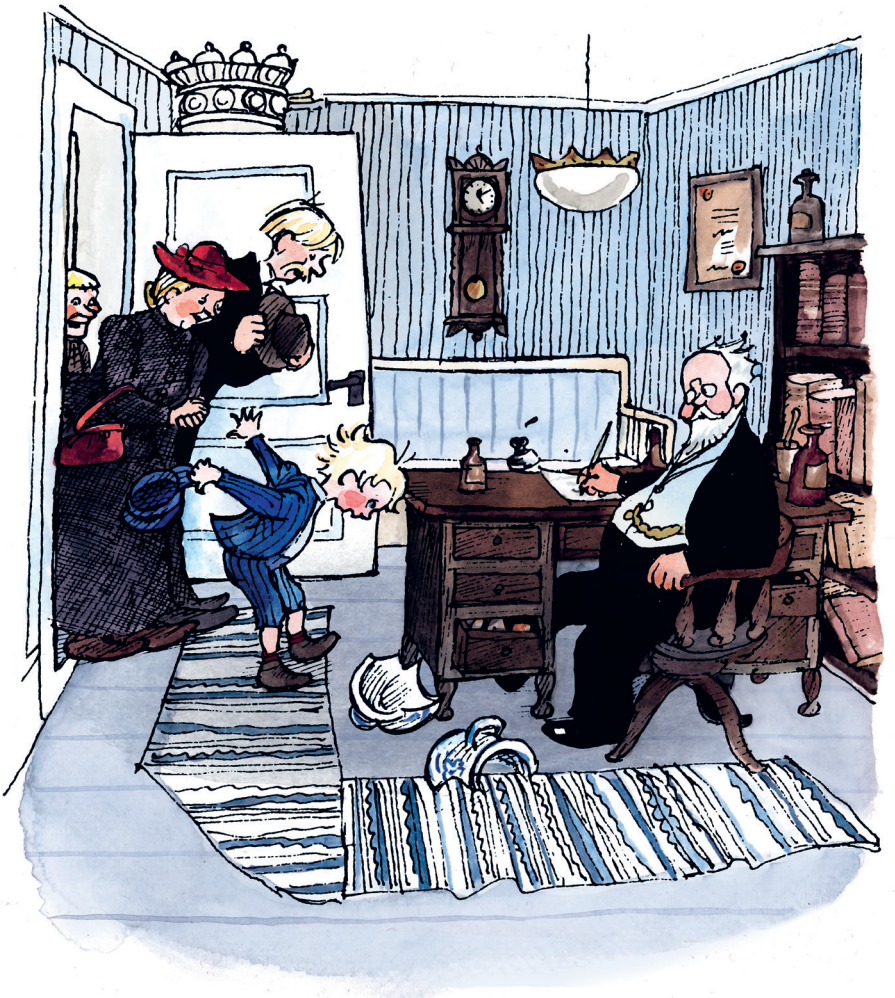

ча. „Джаннн!“ – и супникът лежеше на пода, строшен точно по средата. Толкова силно беше хлопнал Емил главата си в писалището на доктора.

– Отидоха четири крони на вятъра – каза таткото на Емил тихичко на майка му. Но докторът го чу.

– Е, все пак спестихте една крона – обади се той, – за-

щото обикновено вземам по пет крони, когато вадя малки момчета от супници. А той сега сам се оправи.

Тогава бащата на Емил се зарадва и беше благодарен, че Емил счупи супника и му спести една крона. На бърза ръка събра строшения супник и си тръгнаха. А когато излязоха на улицата, майката на Емил каза:

– Ето че *пак* спестихме една крона! Какво ще си купим с нея?

– Нищо няма да купуваме – отвърна таткото на Емил. – Ще си я скътаме. Но смятам, че е справедливо Емил да получи едно петаче и да го пусне в своята касичка.

И той веднага извади петачето от портмонето си и го даде на Емил. Ех, как се зарадва Емил!

А след това се понесоха обратно към Льонеберя. Емил седеше много доволен на задната седалка, с „шапкъ“ на главата, стиснал петачето в юмрука си.

Ако Емил беше обикновено хлапе, в този ден нямаше да се случи нищо повече. Но Емил *не беше* обикновено

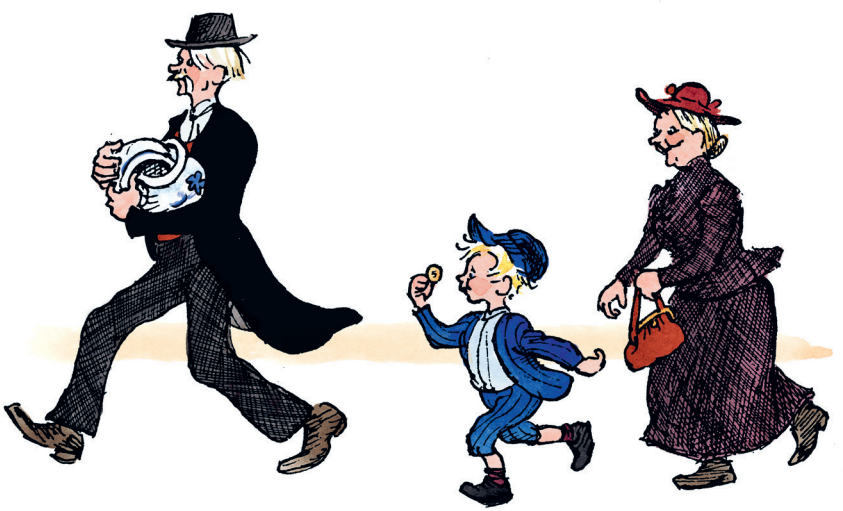

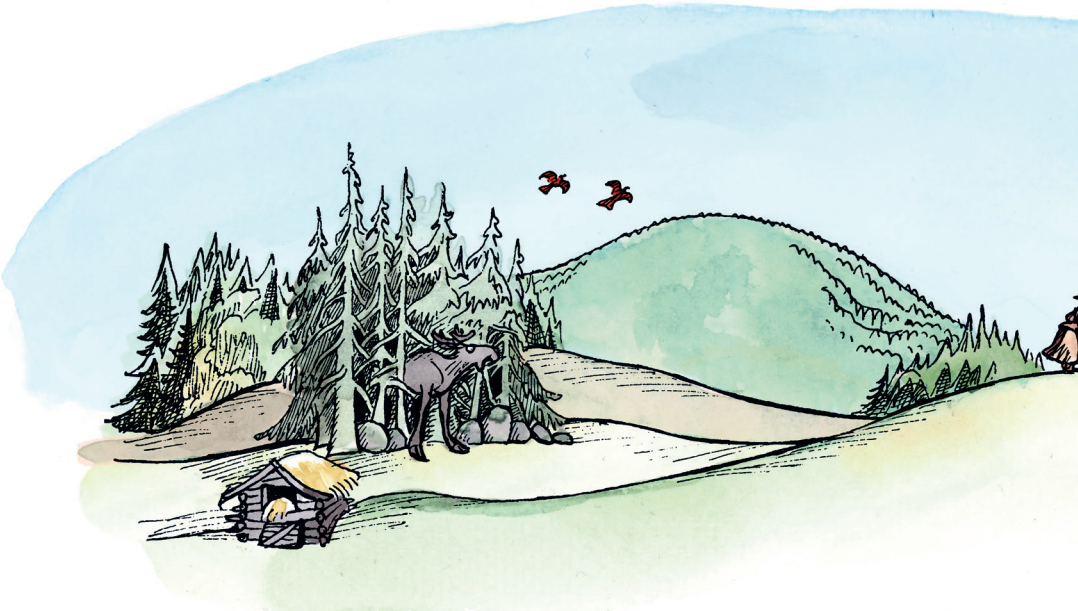

хлапе и да знаете само какво направи! Както си седеше, той пъхна петачето в устата си и тъкмо когато отминаваха свинчовата къща, откъм задната седалка прозвуча едно кратко „плоп“. Точно тогава Емил глътна петачето.

– Ох – рече той, – колко набързо стана!

А майка му отново започна да се вайка.

– Олеле, майчице, как ще извадим петачето от това момче? Трябва да се върнем при доктора.

– Да, да, чудесно си си направила сметката – обади се таткото на Емил. – Ще платим на доктора пет крони,

за да си върнем едно петаче, а? Ти в училище каква бележка имаше по смятане?

Емил прие работата спокойно. Потупа се по корема и рече:

– Мога и сам да си бъда спестовна касичка и все едно дали петачето е в стомаха ми или в касичката у дома. Защото и от нея нищо не може да се извади. Опитвах с кухненски нож, та знам.

Но майката на Емил не се предаде. Настояваше да се върне с Емил при доктора.

– Нищо не казах онзи път, когато той изяде всички копчета за панталони – подсети тя таткото на Емил. – Но едно петаче по-трудно се смила и тази работа може да завърши зле, повярвай ми!

Тя успя така да подплаши таткото на Емил, че той обърна коня и потегли обратно към Марианелунд. Защото таткото на Емил също беше загрижен за синчето си.

Втурнаха се задъхани при доктора.

– Да не сте забравили нещо? – попита докторът.

– А не, само че Емил сега пък изяде едно петаче – каза таткото на Емил. – Та ако искате да го оперирате малко, докторе... да речем за четири крони... пък може да си задържите и петачето.

Но тогава Емил задърпа баща си за сакото и прошепна:

– Да не си посмял! Петачето си е мое!

Обаче докторът нямаше никакво намерение да вземе петачето на Емил. Нямало нужда от никаква операция.

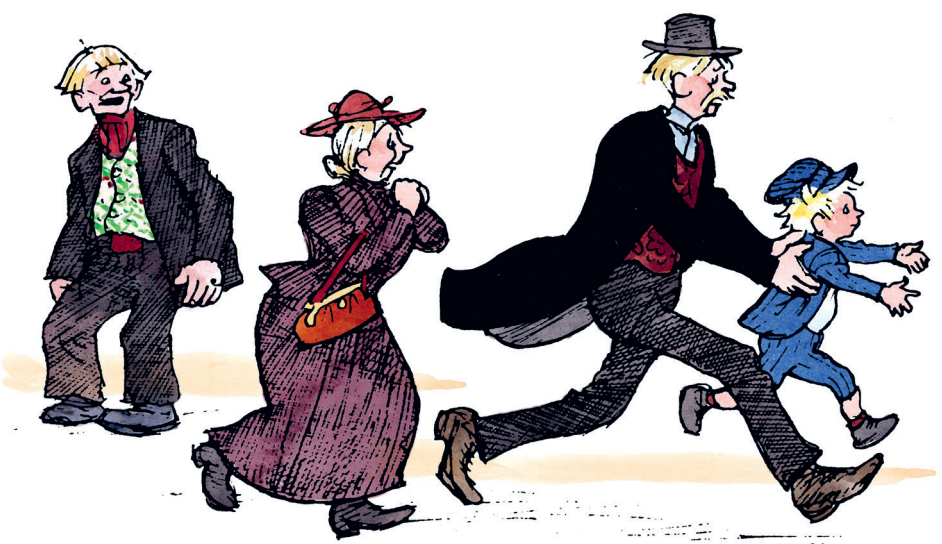

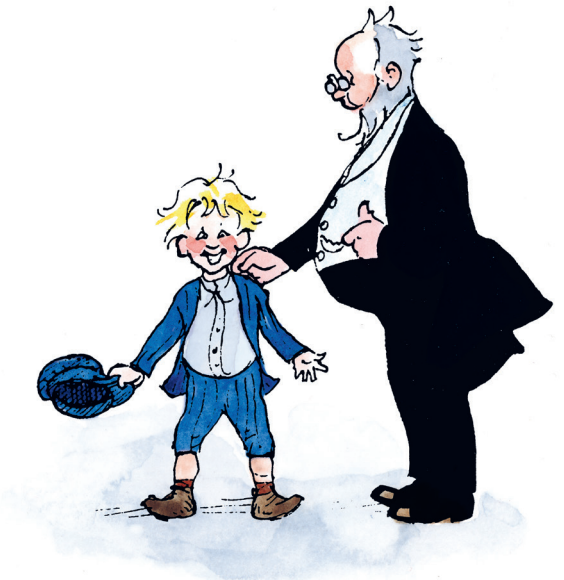

Петачето сигурно щяло да излезе на бял свят след единдва дни.

– Но би могъл да изядеш пет кифли – добави докторът, – за да си има петачето компания и да не ти остърже стомаха.

Славен доктор беше той, а на всичкото отгоре пак не им взе пари. Таткото на Емил беше толкова доволен, че просто сияеше, когато отново излезе на улицата с Емил и майка му.

А майката на Емил искаше веднага да отидат в домашната пекарна на госпожиците Андершон и да купят на Емил пет кифли.

– Дума да не става – каза таткото. – Нали у дома си имаме кифли.

Емил се замисли. Той много умееше да пресмята туйонуй, а освен това беше гладен, затова каза:

– Имам си едно петаче на склад и ако можех да се добера до него, сам бих си купил кифлите. После помисли още малко и добави:

– А не би ли ми дал назаем едно петаче за ден-два, татко? Можеш да разчиташ с абсолютна сигурност, че ще ти го върна!

Тогава таткото на Емил отстъпи и отидоха в домашната пекарна на госпожиците Андершон и купиха пет киф-

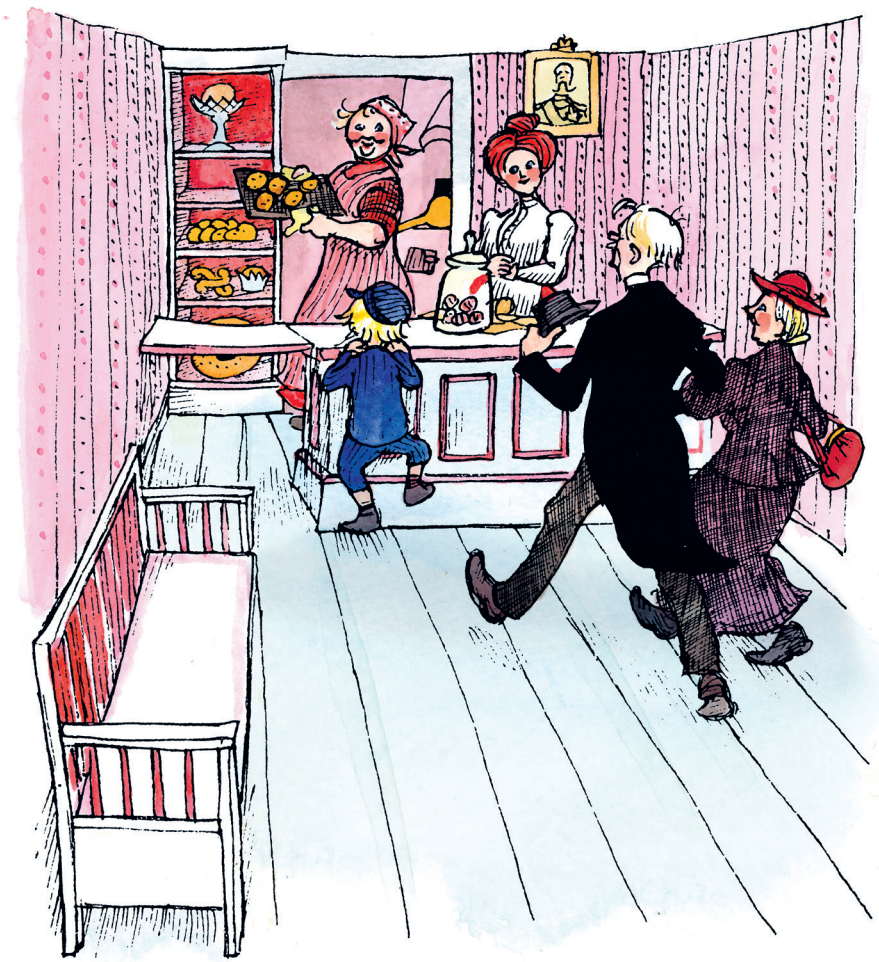

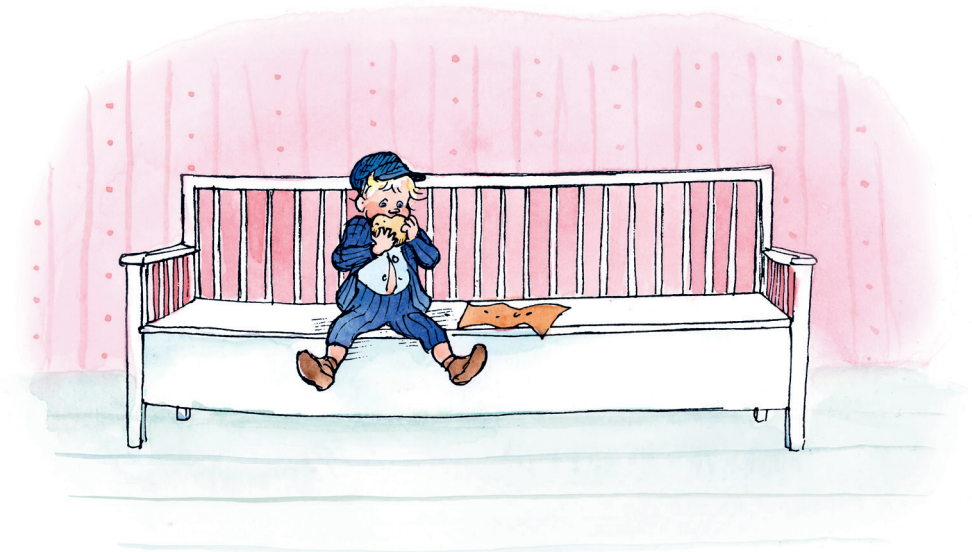

ли, много вкусни, кръгли, златистокафяви и поръсени със захар. Емил бързо-бързо ги излапа.

– Това беше най-вкусното лекарство, което съм вземал през целия си живот! – заяви той.

Но таткото на Емил изведнъж така се замая и развесели от облекчение, че вече не знаеше какво прави.

– Днес спестихме толкова много пари! – рече той и без да му мигне окото купи за едно петаче захарни петлета за малката Ида, която си беше останала у дома. Забележете, че това се случи в онези времена, когато децата не ги беше грижа дали имат зъби, или не – такива глупави и неразумни бяха те. Сега децата в Льонеберя вече не ядат бонбони, но затова пък си имат зъби!

След това си тръгнаха обратно за Катхулт. Щом прекрачи прага на дома си, преди да свали сакото и шапката си, таткото на Емил се залови и залепи супника. Това не беше никак трудно – нали се счупи само на две пар-

чета. Лина така се зарадва, че се разскача и подвикна на Алфред, който разпрягаше коня:

– Пак ще има супа с месо в Катхулт!

Така си мислеше Лина! Сигурно беше забравила Емил.

Тази вечер Емил си игра необикновено дълго с мал-

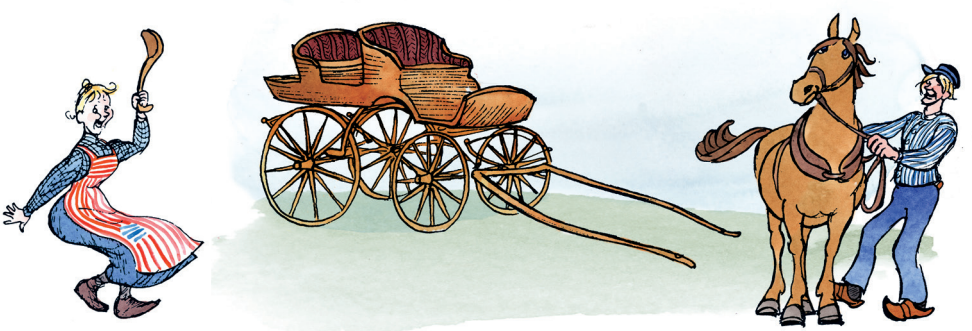

ката Ида. Той ù построи къщичка между камънаците в ливадата. Това много ù хареса, а той само лекичко я пощипваше, колкото пъти му се доядеше захарно петле.

Когато започна да мръква, Емил и Ида решиха, че е време да си лягат. Влязоха в кухнята да видят дали е там майка им. Но я нямаше. Никого нямаше. Освен супника. Стоеше си върху масата, залепен и красив. Емил и малката Ида застанаха да огледат този забележителен супник, който цял ден беше пътувал насам-натам.

– Чак в Марианелунд – въздъхна малката Ида. А после добави: – Какво направи всъщност, Емиле, та вкара главата си в супника?

– Нищо особено – рече Емил. – Просто направих така.

Тъкмо тогава влезе майката на Емил. И първото нещо, което видя, беше Емил с глава в супника. Емил дърпаше супника, малката Ида пищеше и Емил също се развика. Защото пак бе заседнал, точно както предишния път. Тогава майка му грабна машата и така удари по супника, че оглуши цяла Льонеберя. „Джаннн!“

И супникът се разби на хиляди парчета. Късовете заваляха около Емил като дъжд.

Таткото на Емил беше в кошарата, но чу трясъка и веднага дотърча. Застана на прага на кухнята. Стоеше там безмълвен и гледаше Емил, и парчетата, и машата, която майката държеше в ръка.

Нито дума не продума таткото на Емил. Само се обърна и тръгна обратно към кошарата.

Но подир два дни получи от Емил едно петаче, а това все пак беше мъничка утеха.

Та сега вече знаете горе-долу какъв беше Емил. Всичко това се случи един вторник на 22 май. Но може би ви се иска да узнаете нещо и за...